

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Quantum pro usu corporis justè exigit mulier.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

mercede; illa non sum modo dicto de fraudandus.

19. Iam verò, si res turpis exhibita, sit pretium autem nondum sit traditum; sepius dixi, peti illud sine iniustitia posse: At an negari possit, nondum dixi. Id ergo explicatius proponamus, & illustremus. Promissi Graffatori; meretrici, honesta puella; Iustitiae, Iudici iniusto, &c. centum aureos ob turpes actiones ab his respectivè gerendas; ij eas plene exhibuerunt: poterisne tu iis petentibus ea centum negare, & in conscientia non solvere? Respondeo: ex nostra, communiorèque sententia non poteris. Ita Rebell. Less. Turr. Mald. Solv. Azo. alique quos citat, sequiturque Diap. mox citandis. Adde Dicastill. lib. 2. tract. 2. de iust. d. 6. d. 1. num. 12. si enim promissisti, & illi ex sua parte rem vendibilem posuerunt; non est, unde tu ab obligatione restituendi liber evadas. Excipe semper, nisi leges irritaverint pactum, seu promissionem; ut certe fecerunt in promissionibus simoniacis. Addit de Lug. r. 1. de iust. disp. 18. sect. 3. num. 47. & num. 59. si negari licetè posset pretium pro re turpi, negare etiam iuste posset adolescentis matrimonium puellae, si ut eam defloraret, illud verè promissit: jam enim promissit pro re turpi, & tamen omnes ferè Doctores clamant negare non posse.

20. Dixi (ex nostra sententia: nam non ignobiles Doctores docent, neminem teneri ad solvendum alteri, quod pro re turpi illi promissum est, secluso juramento quamvis promissarius conditionem plenè posuerit; Idque in omnibus casibus, tum scilicet in iis, qui per leges puniuntur, quales est fornicatio mulieris honestae, homicidium, adulterium, &c. tum in quibuscunque aliis. Ratio est (inquiunt) quia promissio illa de re turpi patranda, fuit nulla, nec ullo modo obligans, utpote peccaminosa: quare nec erit ex obligatione servanda. Addit. Navarr. in man. cap. 17. num. 40. dationem, & acceptationem, pro re turpi commissam, esse novum peccatum, quia est approbatio peccati commissi. Sed certe hoc dictum Navarr. à veritate procul est, ut ex dictis colligi potest.

Hæc sententia, quæ probabilis censetur à non paucis, Less. l. 2. c. 14. dub. 3. n. 60. & c. 18. d. 3. n. 2. Dian. p. 2. r. 16. resol. 38. & p. 4. r. 4. resol. 27. Nau. Val. Comito. apud Dian. loco citato & multis Canonistis apud Azor. p. 3. lib. 4. cap. 21. quest. 2. mihi, & communiter Recentioribus non placet, ob rationem dictam num. præced. quia tamen tot viri docti eam nequaquam rejiciunt, nec ego rejicio, sed aliis melius expendendam relinquo.

21. Dictum est de acceptatione pretij pro opere turpi: quid pro omissione operis turpis, atque aded pro opere bono? Si verbi gratia, Petrus sit deditus ludo, scortis, blasphemis, & ego illi hæc committat, pro pecunia licetène ille accipere, & retinere potest, posito, quod ea non committat? Respondeo, licetè posse. Ita de Lugo aliis cit. tom. 1. de iust. d. 18. sect. 3. à num. 66. quia quamvis ille astringatur ea peccata ex aliis viribus non committere; non tamen ex Iustitia saltem mihi debita: quare si omittat ipse gratiam meam, & sub nova hac obligatione, iuste præmium retinet. Si ea peccata non committere deberet mihi ex iustitia, nihil à me posset accipere, propter hæcenus dicta. A me, inquam; nam num possit ab altero, colligi ex dictis, num. 14. Nec in casu nostro adest simonia. Valquez, apud eundem de Lugo ibidem, num. 99. quia hæc quæ donantur ad avertendos homines à malo, vel alliciendos ad bonum, gratis donantur, vel sub conditione, non verò in pretium, quo etiam pacto excusantur à simonia Fideles, quando munusculis alliciunt infideles ad fidem, vel pueros ad Religionis ingressum.

22. Porro ex dictis jam faciliè respondebis primæ quæstioni num. 8. propositæ: Ante patratum enim stuprum, debet virgo rescindere promissionem, & reddere pretium; juxta dicta num. 18. At eo patrato, potest licetè, & iuste illud in conscientia petere, ac retinere, ut ex dictis præsertim numero, 19. patet.

Nonnulli (ut id hæc occasione dicam) rejiciunt scilicet pulum conjugatæ, quæ accepit pecuniam pro adulterio, aiunt enim pecuniam deberi ab ipsa (scilicet, ne prodatur) tradi Marito, quia Maritus est Dominus corporis Vxoris. Ita Mol. Reg. Bannez, alique apud Dian. p. 2. tract. 17. resol. 7. Sed hos licet doctissimos, non audiamus, nec audiunt alij non ignobiles Doctores, Megala, Bencina, Graffis, Diana eos citans, d. resol. 6. Ratio militat deur esse, quia Vir non est ita Dominus corporis Vxoris, ut in illud perfectissimum habeat dominium, sed solum ita, ut illo uti queat in debito conjugali commercio, aliis exclusis, quod certè non tollit vxori facultatem acquirendi, licet cum peccato, ex turpi sui corporis concessione. Vxor enim non est sicuti mancipium, quæ quia incapax est dominij, quidquid acquirit, Dominus acquirit, &c.

Quantum pro usu corporis iuste exigit Mulier?

23. Ad posteriores autem quæstiones, quæ pretij taxam inquirunt, communis responsio est: Etatis omnibus; id est, personæ nobilitate, pulchritudine, grate, honestate, &c. esse id decernendum; plus enim reetur honesta, & nolini pervia, quàm omnibus obnoxia, &c. Verum, ad hanc responsionem animus qui expetitur aliquid, & magis determinatum desiderat, non enim acquiescit.

24. Distinguant nonnulli; Vel enim sermo est meretricis, vel de femina honesta. Meretricis, (ait Lugo, tom. 1. de iust. d. 18. sect. 3. num. 47.) non potest petere, vel accipere nisi quantum plus minus habet ipsa eadem à cæteris conquerere? Hæc enim emptio, & venditio inter illam, & amicum: dat pretium, illa usum corporis; cum igitur constet emptio, & venditionis iuste requiratur, ut pretium illud, quo communiter res venditur; ita erit & hæc. Quare si meretrix dolo fingens se esse honestam, etiam talis in communi opinione non sit; vel fingat ab aliis multum accipere, plus notabiliter accepto obligabitur excessum restituere: nisi fortè ex circumstantiis colligat esse liberalem donationem amantij, ego tunc adesse præsumam, quando is spontè & exactus à meretrice, tantam, vel tantam mercedem petierit. De promissione nimis prodiga, vide que dixi, cum de juramento.

25. At verò femina honesta potest petere, & sumere quantum ei placet. Ratio est, quia in his, & similibus rebus, quæ pretio statuto, vel vulgari carent; tantum res potest vendi, quanti iam æstimat, qui vendit. Puella honesta plurimè potest suam honestatem æstimare. Vnde videtur meretricem, de qua num. præcedentis fuit locutio, potuisse initio suæ prostitutionis plus accipere; at ubi tanto, vel tanto pretio honestatem suam æstimavit, huic æstimationi debet stare, secus, vendideret, supra æstimationem.

Hæc ex de Lugo. Fateor hæc distinctionem esse probabilem; sed quoniam non improbabilis est sententia (afferenda infra, lib. 8. tract. 3. cap. 7. §. 4. num. 20. et Val. Tol. Sà, ubi respondebimus arg. allato à de Lugo) dicens in rebus, quæ non sunt victui, ac vestitui, & his similibus necessaria, quemlibet posse rem suam vendere, quanti sine fraude potest; sic enim conceditur Falconem, Canem venaticum, Gemmam tanti vendere, quanti quis potest; quia hæc sunt ad delicias, non ad necessitatem: cur etiam id non sit sentiendum de meretrice, quæ usum actualem sui corporis velit huiusmodi, huic carius, ut ei liber, sine dolo vendere? Addidi (sine dolo,) nam si mendaciis vratur, & fallaciis, non illa solum meretrix, verum etiam quæcunque aliàs honesta, similibus utens, paris erit iniustitiæ rea.

Defloratur